

Sprawozdanie z XXXVI Krajowej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Problemy otolaryngologii dziecięcej w codziennej praktyce”, 10–12.10.2013 r., Lublin

Joanna Rostkowska¹, Anna Zapert²

¹ Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, Klinika Rehabilitacji, Warszawa/Kajetany

² Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, Zakład Epidemiologii i Badań Przesiewowych, Warszawa/Kajetany

Adres autora: Joanna Rostkowska, Światowe Centrum Słuchu, Klinika Rehabilitacji, ul. Mokra 17, Kajetany, 05-830 Nadarzyn, e-mail: j.rostkowska@ifps.org.pl

W pierwszych dniach października 2013 r. odbyła się w Lublinie XXXVI Krajowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Dziecięcych oraz Sekcji Otolaryngologii Dziecięcej Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi, której przewodniczyła – jak co roku – prof. dr hab. med. Grażyna Niedzielska. Program naukowy konferencji był niezwykle bogaty, uwzględniał aktualne problemy dotyczące chorób alergicznych i zakażeń w otolaryngologii dziecięcej, otologii wieku dziecięcego oraz zaburzeń procesu komunikacji. Konferencja była skierowana przede wszystkim do lekarzy, ale także do terapeutów i inżynierów.

Program konferencji przewidywał cztery sesje plenarne, warsztat poświęcony udrażnianiu dróg oddechowych, wybory Zarządu Sekcji Otolaryngologii Dziecięcej Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi oraz spotkanie konsultantów wojewódzkich.

XXXVI Konferencję otworzyła niezwykle ciekawa prelekcja dotycząca guzów głowy i szyi u dzieci. Wygłosił ją prof. dr hab. n. med. W. Golusiński, z którego inicjatywy rok 2013 został ogłoszony „Rokiem walki z nowotworami głowy i szyi”. Profesor Golusiński podkreślił znaczenie wczesnej interwencji, prawidłowej diagnostyki oraz przedstawił możliwości postępowania medycznego w określonych jednostkach chorobowych. Zaprezentował statystyki występowania poszczególnych nowotworów oraz wyniki procentowe postępowań medycznych zakończonych sukcesem. Temat ten spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem uczestników.

Sesję pierwszą rozpoczął wykład dr. n. med. M. Mrówki ze Światowego Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, traktujący o współczesnych możliwościach leczenia wad wrodzonych ucha środkowego i zewnętrznego. Dr Mrówka przybliżył nowatorskie mikrochirurgiczne techniki rekonstrukcyjne, zaprezentował nowoczesne aparaty słuchowe zakotwiczone w kości skroniowej oraz aparaty ucha środkowego. Wykład zakończył się interesującą dyskusją.

Kolejny temat, dotyczący powikłań wewnątrzczaszkowych, w tym najczęstszego z nich zapalenia wyrostka sutkowatego, u dzieci z zapaleniem ucha środkowego przedstawiła dr T. Ryczer z Kliniki Otolaryngologii Dziecięcej WUM. Z kolei dr K. Amernik drobiazgowo opisała rezultaty 12 operacji tympanoplastycznych wykonanych w Klinice Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej w Szczecinie w latach 2011–2012. Temat szumów usznych u dzieci w wieku szkolnym zaprezentowała dr I. Niedziałek ze Światowego Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, kładąc nacisk na częstotliwość zjawiska, czynniki ryzyka i negatywny wpływ szumów na funkcjonowanie psychospołeczne. Podczas sesji omówiony został także temat centralnych zaburzeń przetwarzania słuchowego (CAPD). Logopeda, mgr E. Kurkowska z Kliniki Otolaryngologii Dziecięcej, Foniatrii i Audiologii UM w Lublinie, przedstawiła wyniki wskazujące, iż przyczyną dyslalii może być nie tylko nieprawidłowa motoryka narządów artykulacyjnych, lecz także centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego. Mgr J. Rostkowska ze Światowego Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu zwróciła uwagę na potrzebę włączenia działań psychologicznych i psychoedukacyjnych do terapii dziecka z CAPD i jego rodziny. Zaprezentowała autorski program socjoterapeutyczny, kierowany do dzieci z CAPD, oraz program grup terapeutycznych dla rodziców. Zaangażowanie rodziców w terapię dzieci oraz podjęcie współodpowiedzialności za jej przebieg okazało się tematem żywo komentowanym nie tylko przez psychologów i logopedów, lecz także lekarzy. Dr G. Gwizda z Kliniki Otolaryngologii Dziecięcej, Foniatrii i Audiologii UM w Lublinie omówiła wyniki badań wskazujące na asymetrię funkcjonalną mózgu u dzieci z jednostronnym uszkodzeniem słuchu i wynikającą z tego konieczność zastosowania odmiennych form terapii.

Sesję drugą zainicjował wykład prof. G. Niedzielskiej dotyczący możliwości aparatu słuchu w XXI wieku. Profesor G. Niedzielska klarownie podsumowała zagadnienie implantów słuchowych. Wykład został bardzo dobrze przyjęty i uznany za niezmiernie potrzebny. Następnie pracę

na temat postępowania w przypadku wrodzonego stridoru oddechowego przedstawiła dr M. Jabłońska-Jesionowska z Kliniki Otolaryngologii Dziecięcej WUM. Kolejne wystąpienie, prezentowane przez lekarzy z Oddziału Otolaryngologii Szpitala Specjalistycznego w Wejherowie, dotyczyło ropni okołomigdałkowych, które coraz częściej stwierdza się u dzieci poniżej 5 roku życia. W wystąpieniu przygotowanym przez dr I. Mazurewicz z Oddziału Otolaryngologicznego Szpitala Polskiego w Sztumie omówiona została przydatność wyników ASO przy kwalifikacji do tonsylektomii. Dr n. med. B. Pucher zaprezentowała dwa przypadki *fibromatosis juvenile*, rozpoznane i leczone w Klinice Otolaryngologii Dziecięcej UM w Poznaniu. Przedostatnia praca w sesji dotyczyła problemów z intubacją dzieci w różnych zespołach chorobowych. Doświadczeniem w tym zakresie podzielił się dr R. Putrym z Pomorskiego Centrum Traumatologii w Gdańsku. Na szczególną uwagę zasługiwało ostatnie wystąpienie, z zespołu organizatorów, dotyczące zachowawczego leczenia propranololem naczynek krwionośnych umiejscowionych w obrębie skóry twarzy i szyi oraz błony śluzowej jamy ustnej, gardła, nosa i krtani.

Sesję trzecią zainauguowała praca na temat znaczenia tomografii komputerowej w ocenie stanu pacjenta przed planowaną operacją endoskopową nosa i zatok przynosowych, bardzo szczegółowo przedstawiona przez dr n. med. J. Mierzwińskiego z Oddziału Otolaryngologii Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego w Bydgoszczy. Dwie kolejne prezentacje, przygotowane przez lekarzy z Kliniki Otolaryngologii, Audiologii i Foniatrii Dziecięcej oraz Laryngologii Onkologicznej UM w Łodzi, podejmowały tematykę zapalenia kości i szpiku kości współistniejącego z zapaleniem zatok przynosowych w wieku rozwojowym. Przedstawiono postępowanie diagnostyczne i lecznicze, podkreślono konieczność prowadzenia długotrwałego nadzoru ambulatoryjnego. Kolejna prezentacja przybliżyła współczesne możliwości badań radiologicznych zatok przynosowych oraz nosogardła (Klinika Otolaryngologii Dziecięcej WUM, Zakład Radiologii Lekarskiej WIM). Dwie ostatnie prace odnosiły się do zagadnień związanych z zatoką szczękową – ciało obce oczodołu penetrujące do zatoki szczękowej (Klinika Otolaryngologii Dziecięcej UM w Poznaniu) oraz śluzak zatoki szczękowej (Pracownia Otoneurologii III Katedry Pediatrii UM w Lublinie, Katedra

i Klinika Otolaryngologii Dziecięcej, Foniatrii i Audiologii UM w Lublinie).

Czwartą sesję konferencji otworzył wykład prof. dr. hab. med. inż. K. Kochanka ze Światowego Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, dotyczący błędów w progowych badaniach ABR. Wystąpienie to spotkało się z dużym zainteresowaniem audytorium. W tej sesji zostały przedstawione jeszcze trzy prace przygotowane przez zespół Światowego Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Pierwsza, prezentowana przez mgr A. Zapert, dotyczyła wysokoczęstotliwościowych ubytków słuchu u dzieci w wieku szkolnym, a kolejne dwie – zagadnień związanych z dziećmi użytkującymi implanty ślimakowe. Wykazano, iż dzieci z częściową głuchotą, korzystające z implantu ślimakowego, mogą osiągnąć sukces edukacyjny w szkole ogólnodostępnej. W drugiej pracy wymieniono najważniejsze czynniki wpływające na rozwój słuchowy dzieci, którym wszczepiono implant ślimakowy przed ukończeniem drugiego roku życia. Analiza wyników wskazała, że na rozwój ich percepcji słuchowej wpływa stymulacja słuchowa z wykorzystaniem systemu implantu ślimakowego, a nie wcześniejsze doświadczenie słuchowe. Wygłoszono również dwie prace powstałe dzięki współpracy Światowego Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu z Zakładem Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Pracownią Otoneurologii III Katedry Pediatrii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, dotyczące oceny tympanometrii wieloczęstotliwościowej w diagnostyce ucha środkowego u małych dzieci i oceny wpływu hałasu szkolnego na centralne procesy przetwarzania słuchowego. Sesja zakończyła się ciekawą dyskusją prelegentów z uczestnikami konferencji.

XXXVI Krajowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Problemy otolaryngologii dziecięcej w codziennej praktyce” miała niewątpliwie charakter interdyscyplinarny, łączący środowiska lekarzy i terapeutów w dążeniu do wspólnego celu, jakim jest wczesna diagnoza, leczenie i terapia dzieci doświadczających zarówno typowych, jak i bardzo rzadkich chorób laryngologicznych. Jak co roku prof. Grażyna Niedzielska stworzyła atmosferę sprzyjającą nauce, dyskusjom, wymianie doświadczeń i nawiązywaniu współpracy.